

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการสร้างเครือข่ายการสื่อสารทางการเมือง” ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมืองและเพื่อศึกษาแนวทางการสร้างเครือข่ายของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง เป็น การวิจัยโดยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากกลุ่มประชากรจำนวน 2 กลุ่ม คือ 1) ระดับผู้บริหาร ได้แก่ ผู้ที่มีตำแหน่ง บรรณาธิการข่าว บรรณาธิการบริหาร ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าสถานีวิทยุ /โทรทัศน์ เจ้าของกิจการ หัวหน้าฝ่ายหรือตำแหน่งอื่นที่ทำหน้าที่ควบคุมและกำกับนโยบายองค์กรสื่อ จากสื่อแต่ละประเภท ประเภทละ 4 คน รวม 16 คน 2) ระดับปฏิบัติการ ได้แก่ ผู้สื่อข่าว ผู้จัดรายการ ผู้ดูแลเว็บไซต์ด้าน เนื้อหา โดยเชิญทุกสื่อเข้าร่วม ให้ได้ครบจำนวน 20 คน ในบทนี้ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วนหลักประกอบด้วย คือ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ซึ่งแบ่งออกเป็น ส่วนที่ 1 บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง และ ส่วนที่ 2 แนวทางการสร้าง เครือข่ายของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมืองโดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง

บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมืองประกอบด้วย 4 บทบาทหน้าที่หลัก คือ 1) บทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน 2) การถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 3) วิธีการทำงานโดยการเป็นเครื่องมือตรวจสอบทางการเมือง และ 4) การเป็นพื้นที่ประสานความเข้าใจทางการเมือง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) สื่อมวลชนมีบทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

สื่อมวลชนมีการนำเสนอข่าวสารที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดย มุ่งเน้นในประเด็นที่สำคัญเป็นประโยชน์ ให้การศึกษา ให้ความสำคัญของข้อเท็จจริง การเสนอประเด็น ทางด้านนโยบายให้เกิดข้อถกเถียงแลกเปลี่ยนทางการเมืองแก่ประชาชน ผ่านทางการรณรงค์ทาง การเมืองระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ เน้นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นกลาง ไม่เอนเอียงไป

ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง สร้างเป็นเครือข่ายที่มีการช่วยเหลือกัน มีการแลกเปลี่ยนข่าว ส่งภาพส่งข่าวให้กัน สื่อมวลชนให้ความสำคัญในส่วนของเนื้อหาสาระ การให้ข้อมูลกับประชาชนอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะการส่งเสริมการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านการเลือกตั้งทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2) การถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง

บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง การถ่ายทอดความรู้ ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง สื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างองค์กรทางการเมืองกับประชาชน สื่อมวลชนมีการนำข้อมูลข่าวสารของที่เกี่ยวข้องทางการเมืองจากรัฐบาล คณะกรรมการการเลือกตั้ง พรรคการเมืองทั้งระดับประเทศและระดับการเมืองท้องถิ่น การนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆทางการเมืองของนักการเมืองในจังหวัดสงขลาทั้งในระดับประเทศและในระดับท้องถิ่น

3) วิธีการทำงานโดยการเป็นเครื่องมือตรวจสอบทางการเมือง

การเป็นเครื่องมือตรวจสอบทางการเมือง สื่อมวลชนมีการนำเสนอข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามนโยบายของนักการเมืองทั้งในระดับประเทศและในระดับท้องถิ่น และนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนในจังหวัดสงขลาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การทำข่าวมุ่งเน้นเรื่องของประเด็นมากกว่า ประเด็นไหนที่ดีเกี่ยวกับราชการหรือประชาชนจะทำ เพื่อเป้าหมายสูงสุดคือสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในชุมชน ไม่ให้เกิดข้อกังขาหรือข้อโต้แย้ง ถ้ามีข้อข้อกังขาหรือข้อโต้แย้งก็จะไปสัมภาษณ์และออกข่าวในลักษณะที่เน้นไปที่ประเด็น ประเด็นข่าวที่มีผลกระทบต่อสังคม การร้องเรียน ไปสัมภาษณ์สอบถามปัญหา การโต้แย้งกันก็รายงานข่าว ประเด็นที่ร้อนในขณะนั้นและอาจจะลงไปตรงจุด เพื่อจะเอาข้อมูลตรงนั้นออกมา สร้างเครือข่ายในการที่จะเผยแพร่ข่าว การสร้างเครือข่ายของสื่อมวลชนสร้างกันเอง

4) การเป็นพื้นที่ประสานความเข้าใจทางการเมือง

บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมืองการเป็นพื้นที่ประสานความเข้าใจทางการเมือง สื่อมวลชนในจังหวัดสงขลา มีการดำเนินการเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข่าวสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันระหว่างนักการเมืองในจังหวัดสงขลาทั้งในระดับประเทศและในระดับท้องถิ่นกับประชาชนในจังหวัดสงขลา นักข่าวสายการเมืองมีในสวนกลาง ในส่วนของจังหวัดไม่มีนักข่าวสายการเมือง ภาพพจน์ของสื่อมวลชนในพื้นที่ประเภทการเมืองจะถอยออกจากการเป็นเครือข่ายเนื่องจากกลัวถูกไปเป็นเครื่องมือของการเมือง บทบาทในเรื่องของการทำหน้าที่ที่สื่อมวลชนคือเรื่องของประเด็นมากกว่า ประเด็นไหนที่ดีเกี่ยวกับราชการหรือประชาชนจะทำ เพื่อเป้าหมายสูงสุดคือ

สร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในจังหวัดสงขลา จะไม่ให้เกิดข้อกังขาหรือข้อโต้แย้ง ถ้ามีข้อข้อกังขาหรือข้อโต้แย้งก็จะไปสัมภาษณ์และออกข่าวในลักษณะที่เน้นไปที่ประเด็น การให้ข้อคิดเห็นในเรื่องการเมือง ความขัดแย้งในภาคใต้ว่ามีข้อเท็จจริงอย่างไรในการที่จะนำเสนอต่อผู้บริหารในระดับประเทศ

ส่วนที่ 2 แนวทางการสร้างเครือข่ายของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง

แนวทางการสร้างเครือข่ายของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบของการสร้างเครือข่าย 2) ปัจจัยในการสร้างเครือข่าย 3) กระบวนการในการสร้างเครือข่าย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) องค์ประกอบของการสร้างเครือข่าย

แนวทางการสร้างเครือข่ายของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง มีองค์ประกอบของการสร้างเครือข่าย สื่อมวลชนในจังหวัดสงขลา มีกิจกรรมที่ทำร่วมกันหรือแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เนื่องจากในจังหวัดสงขลา สื่อมวลชนมีจำนวนไม่มากและพบปะตามงานต่างๆ อยู่ตลอด กิจกรรมที่มีสื่อมวลชนมาร่วมเยอะๆ หรือกิจกรรมที่สื่อมวลชนไปร่วม จะเป็นงานแถลงข่าวทั่วไปที่เป็นงานของรัฐ การเชิญสื่อมวลชนส่วนใหญ่จะเชิญทางอีเมลล์และโทรศัพท์ และทาง ไลน์ กลุ่มสื่อมวลชน โดยกลุ่มไลน์ หลักๆ ที่เป็นสื่อมวลชนสงขลาเกิดมาจากสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นคนที่ประสานสื่อส่งข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานราชการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเอกชน รัฐวิสาหกิจต่างๆ การจัดกิจกรรมที่อยากจะเป็นข่าว อยากเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ก็จะส่งข้อมูลข่าวสารเข้าไปที่ประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา ซึ่งหน่วยงานราชการหลายที่ผ่านประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา ประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา ก็จะเอามาลงในปฏิทินข่าวและปฏิทินข่าวจะมีทุกวัน เพราะฉะนั้นในกลุ่ม ไลน์ จะมีสมาชิกอยู่ 300 กว่าคน มีทั้งหัวหน้าส่วน ผู้บริหารส่วนจังหวัด สื่อมวลชน ต้องบอกว่าครบทั้งภาครัฐและเอกชน สื่อมวลชนจะเข้าไปดูจากกลุ่ม ไลน์ ว่าสนใจข่าวไหน มีหน่วยงานราชการที่จัดกิจกรรมขึ้นมาก็อาจจะส่งตรงให้ สื่อมวลชน นั่นก็คือวิธีการทำงานในเรื่องของสื่อมวลชนที่ทางกรมประชาสัมพันธ์ดำเนินงานอยู่ งานวิจัยนี้พบว่าสื่อมวลชนจังหวัดสงขลา มีองค์ประกอบในการสร้างเครือข่ายครบถ้วนซึ่งประกอบด้วย 1) มีการรับรู้มุมมองที่เหมือนกัน คือ มุมมองของความเป็นสื่อมวลชน 2) มีวิสัยทัศน์ร่วมกันโดยเครือข่ายสื่อมวลชนการสื่อสารทางการเมืองจังหวัดสงขลา มีวิสัยทัศน์ในการให้ข้อมูลข่าวสารที่เน้นข้อเท็จจริง เป็นประโยชน์และให้ความรู้แก่ประชาชน 3) มีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน โดยเครือข่ายนี้มีความสนใจในเรื่องข้อมูลข่าวสารทางการเมือง 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่าย โดยสมาชิกภายในเครือข่ายจะมีส่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ทางการเมือง 5) มีการเสริมสร้างซึ่งกันและกันซึ่งภายใต้เครือข่ายนี้จะมีทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่มีการเสริมสร้าง แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมืองกัน 6) การเกื้อหนุนพึ่งพากัน เครือข่ายมีการ

ช่วยเหลือเกื้อหนุนกันทั้งในเรื่องเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองหรือเรื่องอื่น ๆ 7) มีปฏิสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารทางการเมือง และแลกเปลี่ยนข้อมูลอื่น ๆ

2) ปัจจัยในการสร้างเครือข่าย แนวทางการสร้างเครือข่ายของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง ปัจจัยในการสร้างเครือข่าย สื่อมวลชนในจังหวัดสงขลาเป็นทั้งเครือข่ายที่เกิดโดยธรรมชาติ และเครือข่ายจัดตั้ง โลงัน กลุ่มสื่อมวลชนในสงขลา มีหลายกลุ่มแยกตามเทศบาล มีสื่อสงขลา PR หาดใหญ่, คอหงส์และมีอีกประมาณ 8-9 กลุ่ม สื่อมวลชนในจังหวัดสงขลาส่วนมากจะอยู่ในกลุ่มสื่อสงขลาเป็นของประชาสัมพันธ์จังหวัดกับ PR หาดใหญ่เป็นของเทศบาลหาดใหญ่ และข่าวสาร อบจ. สงขลา เป็นของอบจ. สงขลา และมีสมาคมนักหนังสือพิมพ์ภูมิภาคภาคใต้แห่งประเทศไทย สมาคมนักสื่อสารมวลชน สมาคมวิทยุผู้ประกอบการชุมชน ชมรมของวิทยุกระจายเสียง การสร้างเครือข่าย เว็บไซต์กิมหยงหรือเว็บไซต์อื่นที่จะเอาข่าวสารลงไปก็ไม่ขัดข้องในส่วนนี้ เพื่อเป็นเครือข่ายในการที่จะเผยแพร่ข่าว การสร้างเครือข่าย สร้างกันเองระหว่างสื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ เว็บไซต์

3) กระบวนการในการสร้างเครือข่าย

แนวกระบวนการในการสร้างเครือข่าย สื่อมวลชนในจังหวัดสงขลา มี โลงัน กลุ่มสื่อมวลชนทางประชาสัมพันธ์จังหวัดแจ้งข่าวสาร ตารางงานในแต่ละวันของหน่วยงานที่เขาจะส่งรายงานประจำจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัดก็มีหน้าที่ส่งมาทางสื่อมวลชนในพื้นที่จังหวัดสงขลา กลุ่ม โลงัน คือเครือข่ายหลักที่เป็นสื่อมวลชนสงขลาเกิดมาจากสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นคนที่ประสานส่งข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานราชการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเอกชน รัฐวิสาหกิจต่างๆ กลุ่ม โลงัน จะมีสมาชิกอยู่ 300 กว่าคน มีทั้งหัวหน้าส่วน ผู้บริหารส่วนจังหวัด สื่อมวลชน ต้องบอกว่าครบทั้งภาครัฐและเอกชน สื่อมวลชนจะเข้าไปดูจากกลุ่ม โลงัน ว่าสนใจข่าวไหน มีหน่วยงานราชการที่จัดกิจกรรมขึ้นมาอาจจะส่งตรงให้ สื่อมวลชน นั่นก็คือวิธีการทำงานในเรื่องของสื่อมวลชนที่ทางกรมประชาสัมพันธ์ดำเนินงานอยู่ เครือข่ายที่มีของสื่อมวลชนสร้างใช้ไม่ได้กับการเมือง ภาพพจน์ของสื่อมวลชนในพื้นที่ประเภทการเมืองจะถอยออกจากการเป็นเครือข่าย คนใต้กลัวถูกไปเป็นเครื่องมือของการเมืองสื่อมวลชนต้องเป็นกลาง มีหน้าที่สื่อสาร ไม่ได้มีหน้าที่ไปทางซ้ายหรือขวาเป็นแค่สื่อกลาง แต่จะหลีกเลี่ยงข่าวการเมือง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในเรื่องบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมืองและแนวทางการสร้างเครือข่ายการสื่อสารทางการเมือง โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นทั้งบุคคลากรในสายวิชาการและวิชาชีพ ผู้วิจัยมุ่งนำเสนอใน 2 ประเด็นหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1) บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง และ 2) แนวทางการสร้างเครือข่ายการสื่อสารทางการเมืองโดยมีรายละเอียดดังนี้

บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง

บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง การเป็นเครื่องมือตรวจสอบทางการเมือง สื่อมวลชนในจังหวัดสงขลา มีการนำเสนอข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามนโยบายของนักการเมืองในจังหวัดสงขลาทั้งในระดับประเทศและในระดับท้องถิ่น และนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนในจังหวัดสงขลาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บทบาทในเรื่องของการทำข่าวเรื่องของประเด็นมากกว่า ประเด็นไหนที่ดีเกี่ยวกับราชการหรือประชาชนจะทำ เพื่อเป้าหมายสูงสุดคือสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในชุมชน สอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2560 ฐริดา เขวงศักดิ์สงคราม (2558) บาว นาค 2555 เลอภพ โสรรัตน์ (2554) วันฉัตร โกมลวิวัฒน์ (2554) Herman and Chomsky, 1988 ที่กล่าวถึงบทบาทของสื่อมวลชนต่อการป้องกันและแก้ไขการทุจริตคอร์รัปชัน สื่อมวลชนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการชี้ให้เห็นช่องทางทุจริตที่เกิดขึ้นได้ นอกจากนั้นบทบาทสำคัญของสื่อมวลชนยังเป็นผู้ที่มีหน้าที่ตรวจสอบ แสวงหาข้อมูลข่าวสารการทุจริตคอร์รัปชันมาเผยแพร่ให้กับคนในสังคมได้รับรู้ อีกทั้งยังมีส่วนช่วยเปลี่ยนแปลงเจตคติ ค่านิยมที่เคยมีอยู่อย่างไม่ถูกต้องให้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ถูกต้องโดย สื่อมวลชน ถือเป็นหนึ่งในกลไกทางสังคมที่สำคัญที่จะมีบทบาทสำคัญในการขัดเกลาวิถีคิด ค่านิยมของคนในสังคมให้มีพฤติกรรม และการกระทำที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการป้องกันและแก้ไขการทุจริตคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นในสังคม

แนวทางการสร้างเครือข่ายของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง

แนวทางการสร้างเครือข่ายของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมืองของสื่อมวลชนในจังหวัดสงขลา กลุ่มไลน์ คือกลุ่มหลักๆ ที่เป็นสื่อมวลชนสงขลาเกิดมาจากสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นคนที่ประสานสื่อส่งข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานราชการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเอกชน รัฐวิสาหกิจต่างๆ การจัดกิจกรรมที่อยากจะเป็นข่าว อยากเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ก็จะส่งข้อมูลข่าวสารเข้าไปที่ประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา ประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา ก็จะเรียงลำดับออกมาเป็นรายการในแต่ละวันเป็นปฏิทินข่าว แต่ว่าหลักๆ แล้วจะเป็นของผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา รองผู้ว่า

ราชการจังหวัดสงขลา นอกจากนั้นก็จะเป็นหน่วยงานต่างๆ ที่ส่งข้อมูลเข้าไป ซึ่งหน่วยงานราชการหลายที่ผ่านประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา ประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา ก็จะเอามาลงในปฏิทินข่าว และปฏิทินข่าวจะมีทุกวัน เพราะฉะนั้นในกลุ่มไลน์ จะมีสมาชิกอยู่ 300 กว่าคน มีทั้งหัวหน้าส่วนผู้บริหารส่วนจังหวัด สื่อมวลชน ต้องบอกว่าครบทั้งภาครัฐและเอกชน สื่อมวลชนจะเข้าไปดูจากกลุ่มไลน์ ว่าสนใจข่าวไหน มีหน่วยงานราชการที่จัดกิจกรรมขึ้นมา ก็อาจจะส่งตรงให้ สื่อมวลชน นั่นก็คือวิธีการทำงานในเรื่องของสื่อมวลชนที่ทางกรมประชาสัมพันธ์ดำเนินงานอยู่ สอดคล้องกับสกุลศรีศรีสารคาม, 2560 วสันต์ ลิ้มรัตนภัทรกุล, 2558 ,Denis McQuail's (2010) บทบาทของสื่อใหม่ในการสร้างค่านิยมทางสังคมและอัตลักษณ์ พบว่า สื่อดิจิทัลสมัยใหม่มีบทบาทในการสร้างค่านิยมทั้งเชิงลบและเชิงสร้างสรรค์ นอกจากนี้สื่อดิจิทัลสมัยใหม่ยังเข้ามามีบทบาทในฐานะเครื่องมือและพื้นที่ให้ค้นหา สำรวจ ทดลองและทดสอบอัตลักษณ์ รวมทั้งยังมีบทบาททางอ้อมในการขัดเกลาทางสังคมอีกด้วย และยังสอดคล้องกับสกุลศรีศรีสารคาม, 2560 สมกุล ถาวรกิจ (ม.ป.ป.) 2559 วสันต์ ลิ้มรัตนภัทรกุล, 2558 อธิรุฒิ กายแก้ว, 2556 เสรี พงศ์พิศ, 2552 สมพงษ์ เกษมสิน และจรรยา สุภาพ, 2550 ญัฐกานต์ กุลณรงค์. (2550) John R. Schermerhorn, Jr., James G. Hunt, Richard N. 2003 เรื่องบทบาทของการสื่อสารในการสร้างเครือข่ายและการส่งเสริมจิตสำนึกสาธารณะพบว่าได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อรับมือกับสภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ซึ่งถือเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมรูปแบบใหม่ (New Social Movement) โดยการเข้าร่วมกิจกรรมอาสาสมัครเป็นไปโดยสมัครใจ ไม่ได้ถูกบังคับ ซึ่งการสื่อสาร มีบทบาทสำคัญในการช่วยสร้างอาสาสมัคร รักษาความสัมพันธ์กับกลุ่มเดิม และขยายเครือข่ายความร่วมมือไปยังอาสาสมัครกลุ่มอื่น ๆ โดยการทำงานในลักษณะของการทำงาน โดยการสื่อสารเพื่อการสร้าง รักษา และขยาย เป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยทำให้เครือข่ายสามารถคงอยู่ต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ในเรื่องบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการสร้างเครือข่ายการสื่อสารทางการเมือง รวมทั้งแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติมเป็นการขยายผลต่อยอดให้ได้องค์ความรู้ที่ลุ่มลึกกว้างขวางยิ่งขึ้น ดังนี้

บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมือง วิธีการทำงานโดยการเป็นเครื่องมือตรวจสอบทางการเมือง สื่อมวลชนในจังหวัดสงขลา มีการนำเสนอข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามนโยบายของนักการเมืองในจังหวัดสงขลาทั้งในระดับประเทศและในระดับท้องถิ่น และนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนในจังหวัดสงขลาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บทบาทในเรื่องของการทำข่าวเรื่องของประเทศนั้นมากกว่า ประเด็น

ไหนที่ดีเกี่ยวกับราชการหรือประชาชนจะทำ เพื่อเป้าหมายสูงสุดคือสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในชุมชน

แนวทางการสร้างเครือข่ายของสื่อมวลชนด้านการสื่อสารทางการเมืองของสื่อมวลชนในจังหวัดสงขลา กลุ่มไลน์ คือกลุ่มหลักๆ ที่เป็นสื่อมวลชนสงขลาเกิดมาจากสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นคนที่ประสานสื่อส่งข้อมูลข่าวสาร หน่วยงานราชการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเอกชน รัฐวิสาหกิจต่างๆ การจัดกิจกรรมที่อยากจะเป็นข่าว อยากเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ก็จะส่งข้อมูลข่าวสารเข้าไปที่ประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา ประชาสัมพันธ์จังหวัดสงขลา ก็จะเรียงลำดับออกมาเป็นรายการในแต่ละวันเป็นปฏิทินข่าว

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) กรมประชาสัมพันธ์ ควรมีนโยบายในการสร้างเครือข่ายสื่อมวลชนผ่านกลุ่ม ไลน์ ในจังหวัดอื่นเพื่อเป็นช่องทางในการสื่อสารเพื่อให้เกิดเครือข่ายสื่อมวลชนที่สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว
- 2) คณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรมีนโยบายการสร้างเครือข่ายสื่อมวลชนผ่านกลุ่ม ไลน์ ในจังหวัดอื่นเพื่อเป็นช่องทางในการเผยแพร่ความรู้ทางการเมืองให้กับประชาชนผ่านสื่อมวลชน
- 3) นักการเมือง ควรมีนโยบายในการสร้างเครือข่ายสื่อมวลชนผ่านกลุ่ม ไลน์ ในจังหวัดอื่นเพื่อเป็นช่องทางในการสื่อสารกับประชาชนโดยผ่านสื่อมวลชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1) ประชาสัมพันธ์จังหวัดต้องมีการปฏิบัติการการสื่อสารเพื่อการสร้างเครือข่ายสื่อมวลชนในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร
- 2) คณะกรรมการการเลือกตั้ง ควรมีกลุ่ม ไลน์ ร่วมกับสื่อมวลชนจังหวัดเพื่อเป็นช่องทางในการสื่อสารกับสื่อมวลชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรทำการศึกษาบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการสร้างเครือข่ายการสื่อสารทางการเมืองในจังหวัดอื่นๆ
- 2) ควรทำการศึกษาบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการสร้างเครือข่ายภาคธุรกิจ เช่น บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการสร้างเครือข่ายการสื่อสารของภาคธุรกิจ

3) ควรศึกษาบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการสร้างเครือข่ายการสื่อสารทางการเมืองขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่

